

Sy-H spěval,
Pilnje dělaš,
Strowja če
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za stav spróny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Pręz spař měrny
Čerstwosć da.

Njech ty spěvaš,
Swérnje dělaš
Wśedne dny;
Dzén pak swjaty
Dušl daty,
Wotpočň ty.

Z njebjes man
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klž Bóh poda,
Wokrew če!

F.

→ Sserbske njedžeske sopjeno. ←

Wudawa šo kózdu žobotu w Smolerjez knihiczhczeńi w Budyschinje a je tam ſa ſchtwórtlétne vſchedplatu 40 pj. doſtačz.

Sexagesima.

2. Sam. 12, 1—7.

Nětk traje žalostna wójna hízom 19 měřazow a hiſcheže njeje žaneho kónza widzecz. Čim bóle pak czerpimy pod hubjenstwom tuteho ſrudneho czaſa, w czim wjazy wutrobach wotuczi to praschenje: njeje tuta wójna pszechzivo wſchemu roſumej? Ludy, kotrež dyrbjale w mérje hromadže žiwe bycz a jedyn druhí na wſchſhi ſchodzienski kulturę poſbehnyčz, pscheliwaju ſwoju drohotnu krej a pala města a wžy a wupuſčeja krajinu a pschihotuja ſebi ſchodu, kotrež ſo ženje njehodzi ſarunacz. Mužojo, kotsiz ſo ženje njejšu widzeli a ſebi ženje njejšu žaneje kſchidwy czinili, pytaja na wſcho mózne waschnie ſo moricz. Kielko ſwiaſtow luboſcze je ſo roſtorhalo, kielko nadžijow a ſboža je ſo ſaniczilo, kielko kſzejazeho žiwjenja do rowa ſapadnylo, kielko budže hubjenych ſa ſwoje zyłe dalsche žiwjenje psches tutu wójnu! Njeje to najwjetſhi njerouſum? Ale ně, my kſcheczijenjo wěmy, ſo je tež wójna grat w Bożej ruzy, psches koſryž wón ſwoju radu wuwjedźe, a ſchtož czini Bóh, wſcho dobre je. My dyrbimy jenož na to ſedžbowacz, ſchto chze Bóh psches tutu wójnu dokonjecz. A nasch dženžniſchi teſt poſkaže naš na to, ſo chze Bóh psches tutu wójnu Nathanałowu ſlužbu nad nami a nad naſchim ludom wuwjescz. Duž roſpominajmy ſebi:

Każ Nathan Davitej, tak pschiwoła tutu wójna nam:

Th ſhy tón muž.

1. Th ſhy ſo pscheczivo Bohu pschehrēſhil.

2. Twoju duſchu pyta Bóh.

3. Th dyrbischi pokutu czinicz a ſo wobrocicž.

Džiwjenje běſche Bóh Davita wodžil a bohacze žohnowal. Wón, kiz běſche jako hólz ſtadło ſwojeho nana paſł, běſche nětk ſi kralom nad Izraelom, město paſtyřſkeho kija džerzesche wón kralowski ſzeptat w rukomaj. Wichtich njeſcheczelow běſche wón ſbil a ſwoje knjeſtvo daloko roſſheril. Jego mjeno běſche wſchudže ſnate a klawne. Kajke pschemenjenje běſche ſo w jeho žiwjenju ſtało, fakt wýšoko běſche Bóh jeho poſbehnył! Ale Davit běſche ponižny wostał, wón wjedžesche, ſo je wón psches Božu hnadi, ſchtož je. Wón prozowasche ſo, Bohu klužicž a po Božich puczach kſhodzicž. Hdyž wjeczor na tſech ſwojeho hrodu ſedžesche a poſlada na hwěſdy, kotrež luboſnje ſo ſwěczachu, dha ſpomina wón na to, fakt hnadije je Bóh jeho wodžil, a wón wſa ſwoju harſu a ſaspěwa kſhalobny psalm. A hdyž hladasche na město, kotrež k jeho nohomaj ležesche, na ſwoj krafny hród a na hrody móznych a bohatych, dha ſpomina wón na jednoru hětu teho ſluba, w kotrejž Boža krafnoſcz bydlesche, a ſlubi we ſwojej wutrobje, Bohu temu knjesej krafny tempel natwaricž. Šawěſcze Davit běſche pobožny muž.

A tola je tež wón padnył, hļuboko padnył. Kas wuhlada wón ſi tſechi ſwojeho hroda Bethſebu, Uriaſhowu mandželſku. Ta běſche mloda a rjana. A w jeho wutrobje wotuczi mózne ſle požadanje. Drje wěſcze je jeho ſwědomje ſahe warnowalo, ale wón jo wotpolasa

Wiejszym ja s kralom? Niam ja móz nad žiwenjom a žmijerczu mojego ludu? Wieczenja wschitzu kralojo se žonami, schtož so jim lubi? A wón pôzla k Bethsebje a da ju k ſebi pſchivjescz. Hrêch bëſche dokonjaný. A kaž pſchezo cžeri tež jeho hrêch k dalshim wjetshim hrêcham. Davit dyrbí so pſched Uriaszom a pſched zylym ludom bojecz. Nichtó njezmé ſhonicz, schto je wón cžinił. Duž powoła wón Uriasz k ſebi a ręči pſcheczelniwoje s nim: Kaz wësch, mam straschnu wójnu wjescz. Ja trjebam kroblých mužow, kotsiž so na wójnu wusteja. Duž dži a budz mój hejtman, ale bjer so na kthedzbu, hladaj ſwoje žiwenje. A Uriasz wschón wjeſhely nad tajkej kralowstkej hnadu wsa list, kotrež Davit jemu ſobu da a khwata k wójsku. W liscze pak stejesche pižane: Postajce Uriasz do předka na to městno, hdzež ta bitwa najwjeticha je a wobrocze ſo ſady wot njeho, so by ſabity byl a wumrjel. A tak so ſta. Uriasz padny w bitwie. Nět wsa Davit Bethsebu do ſwojego hroda a bëſche s njej žiwy w hrêchnych wjeſzelach. Nět njeſpewa wón wjazy Bohu pobožne kherlusche. Na Boha bëſche wón zyłe ſabyl. Ale niz Boh na njeho. Boh ſeſele jemu Nathana a dawa jemu prajiež: Ty ſy tón muž, ty ſy ſo pſchehrëſhil pſchecziwo trojemu Bohu.

Tez naſch lud je Boh bohacze žohnował. Temu ſo do wójny derje wjedžesche, khumſhky a wedomoscze, ratařſtwo, induſtrija a wikowanje kczejachu pola naſh kaž hiſcheze ženje, a bohatſtwo bëſche wjetſche dyžli hdz prijedy. Ale tež naſch lud bëſche na Boha ſabyl. Tykaz w Boha njerodzachu a bëchu jeho ſe ſwojeje wutroby a ſe ſwojego žiwenja wuſhmornysli, haj tykaz wuſmewachu to ſwjate. A tak rucze, kaž nechtó na Boha ſadudže, dobýwa ſebi na nim hrêch móz. Tak bëchu tež w naſchim ludu njeſicžomni wschitko ſacžucze a poſnacze ſa to, schtož je dobre a ſle, ſhubili a bëchu w ſjawnych hrêchach žiwi. Kotsiž ſ naſchim ludom derje mënjacu, hladachu ſe staroscžemi do pſchichoda: tak njemože doſho dale hicž, hewaſ budze lud ſraly k ſloženju. Dha wudyrí wójna a pſches nju pſchiwola Boh naſhemu ludu: Ty ſy tón muž. Ty mënisch, ſo ſy ty bjes winy na tutym křeſtſelecze, a wérno je, twoj křežor je ſo ſe wschitkimi ſwojimi možami prožował, mér ſdžeržecz; ale bjes winy njeſhy. Ty bëſche na mnje ſabyl, duž dyrbju tebje na mnje dopomnicz, ty njechaſche na mnje poſluchač, tež dyrbju ſ tobu ręczecz, ſo mnje ſkyschis, ty ſy ſo pſchecziwo mi pſchehrëſhil, duž dyrbju tebje khostacz, ſo ty k pónacju twojego hrêchneho ſkaženja pſchindzesch. Ty ſy tón muž.

A tež tebje, luby cžitarjo, je Boh bohacze žohnował we twojim domje a powołaniu. Ty mënisch, schtož k žiwenju potrjebasch a bëſche tak ſbožowny ſe ſwojimi lubymi žiwy. Ale njebeſche tež ty na twojego Boha ſabyl? Ty njeſluſhesche k ſazpiwarjam Božeho ſłowa, ale njebeſche ſnanu twoje kſhesczijanstwo ſwokowne waſhnje? Ty lubowasche twoju mandželsku, twoje džeczi, ale schto ty nad nimi maſch, kajki džat bëſche ty Bohu ſa twoje domjaze ſbože winoſty, to ty njeſedžesche a njeſopomni? A njeſhy tež ty husto do hrêcha ſapadnył a ſy ſo ſ tym ſměrował, ſo wſchak nichtó niežo wo tym njeſe, a na Boha njeſhy myſlil? Dha pſchiwola Boh tebi pſches tu wójnu: Ty ſy tón muž, ta žona, ty ſy ſo pſchecziwo mi pſchehrëſhil, tehodla ſczelu ja na tebje nět staroscze a ſrudobu, ſo by poſnał, tak ſ tobu ſteji a ſo na mnje doſomnił. Nathanowu ſlužbu chze Boh pſches tutu wójnu nad nami dokonjecz.

Wón pyta naſchu duschu. W Jeruſalemje bëſche profeta ſ mjenom Nathan. Temu ſjewi Boh, ſchto bëſche kral Davit cžinił a ſeſele jeho k njemu, ſo by jeho na hrêch poſlaſał. Poſluschny podawa wón ſo do kralowſkeho hroda a ſtupi pſched krala. Hacž drje njeje ſwedoſcie we wutrobje Davita wotuczilo? hacž drje njeje wón ſo prafal: Schto chze tutón muž? Budze wón mje ſ wótrymi ſłowami mojego hrêcha dla khostacz? Ale Nathan to nječini. Wón powieda kralej podawł, kotrež bëſche ſo pſched krótkim ſtał. „Mój kralo“, tak wón ſa pocznie, „we twojim kraju bydli bohaty muž, wón ma wjèle pjenies, a wulke ſtadla a móže ſebi wschitko po pſchecz, ſchtož ſebi jeho wutroba požada. Deho ſuſed pak je khusy, jara khusy a ma jenicku wotwiczeku, kotař je jeho zyłe ſbož. Tež pſchindze ſ bohatemu pſcheczel na wopyt, wón dyrbí jemu wobjed pſchihotowacz. Ale wot ſwojich wozow njecha wón žanu ſareſacz. Duž rubi wón womežiczu khusdeho a ſareſa ju. Praj, mój kralo, kajke khostanje je tutón muž ſebi ſaſluzil?“ Nutrije je kral Davit pſchipoſluchal. Ale nět roſhněwa wón ſo a woła: „Tak wérno, hacž tón Knies žiwy je, tón muž je džecžo ſmijercze, kij to cžinił je.“ Duž poſbehniye Nathan ſwoju ruku, a hlad a kral do wozow a praji ſ khusnym hloſkom: „Ty ſy tón muž.“ Zyle cžicho bu wó iſtwie. Jenož duscha Davita ręči a cžuje: Boh ręči ſo minu a pyta mje.

Tak pyta Boh pſches tutu wójna tež naſch lud. Wón naſh khosta, ale pſches to khostanje chze wón naſch lud ſebi dobyž. Wón ma wëſcze ſ nim hiſcheze wulke wëzy prijód, tehodla prózuje wón ſo tak jara wo njón, tehodla ręči wón tak khusnje a mózne ſ nim. Budze naſch lud ſo namakacz a dobyž dacz?

Tak pyta Boh nět tež twoju duschu, luby cžitarjo, hdz tebje domapryta ſe staroscžemi a ſe ſrudobu. Wón nima ſpodobanje na ſmijerczi, to je na ſatamanſtwje hrêchnika, wón chze, ſo njeby ty ſhubjeny byl, ale wëczne žiwenje měl. Njechaſch ty na jeho hloſ poſluchač. O cžinu pokutu a wobrocž ſo!

Kak je Davit Nathanowe předowanje horjewaſał? Wſchelake myſle ſu wëſcze pſches jeho duschu ſchle. ſnanu je wón ſo najprijedy roſhněwał a je pſchi ſebi prajil: ſchto ſwoži ſebi tutón muž? Ta ſym ſ kralom. Nichtó nima prawo, mi něchtó prajiež. Nichtó, woprawdze nichtó? Schto dha je tebje krala ſcžinił? Boh, tón wſchehomózny ſwiaty Boh, na kotrehož ſy ty ſabyl, pſchecziwo kotremuž ſy ſo pſchehrëſhil, kotrehož ſud ſy ſebi ſaſluzil. Deho twjerda wutroba ſo ſmijerczi a ſ naſtrózenej pokutnej wutrobu wuſnaje wón: Ta ſym ſo na tym Kniesu pſchehrëſhil. A Boh je jemu hnadny. Nathan móže jemu pſchipowſedacz: Tón Knies je tež twoj hrêch prjecz wſal, ty njeſtrjebasch wumrjecz.

A naſch lud, a ty? ſchto budze tuta wójna pola tebje dokonjecz? Jako wójna wudyrí, dha džecze naſch lud do ſo a ponížowa ſo pſched Bohom a pſtasche pola njeho hnadu a pomož. Ale nět? O ſo by wopomnił, ſchto k jeho měrej ſo hodži, ſo móže Boh ſo ſmilicž a ſaſo mér dacz w naſchim kraju. A ty, luby cžitarjo, o daj ſo prožycz a napominacz, cžinu pokutu a wobrocž ſo. Hdz tuta wójna pola tebje toſame dokonja, ſchtož Nathan pola Davita, dha budze tutón ſrudny cžaſ ſa tebje žórko wëczneho ſboža. To daj Boh! Hamien!

Jendželska pobožność.

(Potrączenie § cęzyla 6.)

Gnata węz je, so Žendželcženjo njedželu lěpje ſwjecža, býžli
wulſi džěl luda poła nař. Šsyž a domovj woſycž, w hnoju džě-
ſacž a moracž, běrný ſběracž a drjetwo rěſacž, ſchath wupowěſtacž.
to ſu Žendželcžanej wohipne a hanibne džěla. Šwiaty džen
w jeho kraju tajke něſkto njewidžiſč, tehdy jeho namakaſč
domach abo na wulhodžowanju, w zýrfwi abo w někajfej ſhroma-
džiſtje, a býla ta tež na haſk. Wulſi džěl luda je zýrfwiſz
ſmýžleny a ſo ſ tajkim ſmýžlenjom tež rad widžecž da. Dofelž
kraj te jara wſchelafe zýrfwje njepodpjera, dýrbi kóždý ſam cžim
wjazh pſchinoſchowacž. Potom je husto doſcž pſchi dawaniu taſ,
ſo cžim wjetſchi pſchinoſch, cžim wjetſha čeſeč, niz Boža, ale
ſamſna, faž něhdy poła farifejow.

Naž je w naschim saffsim fraju Lutherſka zyrſej ta hſowna abo
frajna, taf ma tež iendželſka ſwoju hſownu abo frajnu zyrſej, ta
rěfa biffopſka a ma wjese podobnoſcje ſ katholſkej. A njej ſo
woſzebny lud džerži. Tehodla ſo tam Bože domy naděńdu, fiž
ſo pſches niemóžnje wulku pýču runje taf wuſnamjenja, faž ju
wophtowazh ſud. Gšomot a žida, ſtote rjecžas, pjerſchczenje
ſ drohimi, blyſſathym famjenjemi, wſcho, ſchtož famožitoſcž pſche-
radži, to ſo tu poſauje; ſo paž je čłowjek pſched Bohom thudh
hręſchniſ, to ſo tu njesacžuwa.

Pódla biskopskeje zýrfwje wobstejt w Sendželskej byla wěrty-
wuſnac̄ow. Tich ſobuſtawý rěfaja dissenters, to je pſchełožene:
h i n a f ſ m y ſ l e n i (ludžo, fož luthersz̄y, katholosz̄y, methodistojo,
irwingarjo, baptistojo, kwaſtarjo, mormonojo, puritanojo a t. d.).
Kóžde wuſnac̄e ma prawo, ſebi w fraju zýrfwje twaric̄ a ſdžer-
žec̄, ale ſa ſwoje pjenjet; ſtat ničžo ſ temu njepſchidawa.

Gso wě, so masch mjes ludom tež došč tajfich, fotſiž wo žanu zyrkej njerodža a ſ wonka nijeje woſtanu. Tajfim ſo wonka na haſzach a torhovſtežach wot duchownych někajſeje ſekth preduje. Nam by ſo džiwno ſdało, byli na pſchitkad člowjet pſchi pucžu, po fotrymž byla ludzi ſ fabrifi pſchińdže, ſo stupił a ſpěwacž abo prědowacž ſapocžał. Tu by cziſchczeńza, hara, wužměchowanje naſtało, a prědarja býchu bórſh wotwiedli. Niž tak w jendželſkim měscže. Tam někotſi poſastanu a poſluchaja, někotſi woſtanu a ſobu ſpěwaju, druſy hnydom ſwoje pucže du, ale wužměchowanje tajfeho ſnutſkowneho miſzionſtwa ſo niestanje, pſchetož ludžo ſu na to pſchiwucženi. Někotre nabožne towařſtwa ſu jara džělkawé, jich prözowanja ſamo do naſchich městow dožahaju, a wſchelafe jendželſke fhěrluſchki a hkoſy ſo tež poſta ſpěwaju.

Kaž wo zyrfwje, tak šo jendželſta wyschnoscž tež wo roš-
wucžowanje w nabožinje njestara. Wono šo tehodla w Schulach
njestawa, ale w zyrfwi, w džecžazvch Božich ſklužbach. Schtóž
je jom ſkomđi, bjes nabožiny woſtawa. To pač šo husto nje-
stanje, pſchetož wot fóždeho šo žada, ſo ma wěru, njech je fajfaž-
kuſi. Konfirmazija na wěsty čaſ ſwjaſanta njeje, a duž šo
druhdy hakle poſdže stanje, jeſi niž do ſwaſha, dha po nim, a tež
niž tak ſwյatocžnje, kož poſla naž. W nastupanju žeńtwy šo
džecži ſtarſcheju pſchęzo wo radu njepräſcheju. To wſchač naſche
džecži husto doſcz tež njecžinja, ale džimacž šo dýrbimy, ſo šo
w Žendželſkej woženja bjes wjedženja ſtarſcheju. Tak pſchińdże,
ſo ſbyn, fiž je ſaſlužbu namaſał, ſebi hospodu wotnaja, ſo woženi
a potom domoj pſchischedſchi nanej a macžeri powjedži: „Sa nětko
wjažy k wobjedu njepräſchińdu, ſym ſo dženſka woženiſ.“

Setkanie Bože we mulkej wójnię.

(Bogoslovanje)

W piśmie s' Parisa s' „Roriera della Gera” bo' wot spisacjela Maurice Borrès wobikuje, kaf němſſi wojaſ wot franzowſkich

kuſtow ſranjeny ſrjedža dweju tſělneju hrjebjow ležo woſta a, hdyž ſkóncžnje pomož pſchiſidže, wumrje. Poſla njeho běſche do jeho dženika piſane w tych woſkomíſnjenjach, hdyž mějeſche wědomje: „Hdyž je Boža woſla, budž jemu moje poſlednje ſtowjenje. Franzowſka kuſta je mje pſchi kolenu ſraniła, hdyž na ſtraži ſtejach a ja ſo wjazh hibacž njemόžu. Ša wołach ſo t Bohu, ſo by mi pomož poſzlaſ. Hacž dotal žana pſchiſchla njeje, ale ja woſtanu Bohu poſdath a pſchewinu njeſcžerpliwoſcz, dokež jo doſho wjazh ſnjeſcž njemόžu. Potom budu ſažo w domiſnje poſla bratrow mojeho rjaneho wótzneho kraja a my móžemh ſebi ſažo ružh třežicž wýſche ſklěborných a kryſtallowých brjohow. — Ma ſažowohladanje tudž na ſemi abo horſach w njebjefach.

* * *

Sczežfej wutrobu pſchinjeſu wam powieſcž, ſo je wasch luby
bhyt na poſtu czeſcze ſmjerč ſa wózny fraj tumrjeł. Teho
pſchedſtajenych, towaŕſchow trjechi czežko jeho minjenje. Wón
běſche kompagniji pſchiffad najzwěrnischo dopjeljneneje pſchifluſch-
noſcze. Scranu na noſy woſta hiſhceze dwaj dnjej a noſy
w tſelnej hrjebi, ſtajnje ſtwojich ludzi wubudžujo, to czežte ſtej-
niſhcežo džeržecž, hacž jeho druhā ſuſka ſ naſcheje ſrjedžiſny wſa.
Kónz augusta běſche, jaſo ſo njedželu rano wojažy modlachu. To
widžo, wón praſi, ſo budže popołdnju pólnu Božu ſkužbu džeržecž.
Popołdnju w 3 hodžinach ſo ſapocža: offizerojo, podwihſchzy a
wojažy běchu pſchitomni, jaſo wón pod hrimanjom fanonow Bože
ſklowo pſchipowjedaſche. Někotremu wojaſej ſo ſylſy pſches liza
ronjachu, a wſchitzh běchu hluboſe hnucži.

(List feldwebla na starskich evangelijeho mѣodeho
duchowneho.)

Schtóž chze nuts, njech khwata!

W jenym ſi murjemi wobtwjerdzenym měscze, tať čítach
w jenych starých knihach, buchu stajnje wjecžor w 9 hodžinach
wrota samkane. Schtóž tu do teho čaša njebě, njebu nutš
puschczeny. Wrótnifej wſchaf jara ſi wutrobje džesche, hdyž
dýrbjachu husto ludžo, fotſiž jeno mału fhwiſku pſchepoſdže pſchiń-
džechu, pſched wrotami pod hołym njebjom pſchenozowacž; tola,
wón mějesche twjerdu pſchikasnju, po džewjeczich nikoho wjažy
nutš puschcziež.

Tak ihodžesche tón wrótnik stajnje do džewjecžich kóždy wjecžor dałosi pucž i města won, satrubí na ſwoju trubu a wołaſche wótsje: „Schtóž chze nuts, njech ſhwata!” Něfotrvžkuſi, fotrvž bě na pucžu, ſo ſhraba ſpěſchniſchemu ſtuſanju, hdyž wón tamne wołanie wužkých, a pſchińdže hiſchcže pſched ſamknjenjom wrotow do města. Gswérnh wrótnik mějesche potom ſtajnje ſwoje wjeſeſe, hdyž jedyn abo wjazh člowjekow pſches jeho wołanie hiſchcže hospodliwu domisnu doſcžeže.

Njedvrbjato to, lubu čitarjo, namołwjenje ſa tebje bycz: Schtóž
chze nuts do wěczeſe domiſny, tón njech ſhwata? F.

Grěch a hnada.

Nicžo bóle nječžischtí hacž njewodat̄ dołk. Bjes wodacža hrěchow ſu naſchej duſchi ſſchidla ſlemjene. M̄y nimam̄ měra; nam pobracht̄uje ſwětko, troſcht a džecžaza dowěra f Bohu, m̄y ſm̄y hubjen̄ a ſlabi. Schtóž pat f ponižnej wutrobu pſcht̄ Khr̄stu ſu ſwojich hrěchow pyta a namaka, tón njetrjeba dale ſforžicž: Ža ſhm ſlaby! Se ſtudnje Božeje hnady ſo nam žiwjeńske možy wuliwoju. Rakt̄ ſo tola potlóczena, hrěſchna wutroba ſthrobli, hdvž nad njej rěka: W mojej hnadže ſo nad tobu ſmilu! Rakt̄ duſcha wyſka, hdvž móžu wuſnacž: W Boſy mam̄ prawdu a móž! Potom horje lecži faž f worjołymaj ſſchidłomaj. Pod ſſchidžom na Golgatha doſtanjem f wodacžom

też dobycze nad hręchom a swobodu twor hręcha. Prózujmę ſo, ſo bychmę w ZIONIE býdlili a w żywym towarzystwie z Jezuszem wostali. Schtóž we nim wostanje, tón njehręſchi.

Luther piše: Kas čert fe mni rječnij: „Měrcžino, ty bý
wulfi hrěschnik a budžesč satamant.“ — „Stoj, stoj!“ ja wotmol-
wich, „pschezo jene po druhim. Sa bým wulfi hrěschnik, to je
wěrno, hacžrunije ty žaneho prawa nimasč, mi to porokowacž.
Alle ja jo pschidam, a schto nětko?“ — „Pětom budžesč satamant.“ — „To s teho njebzleđuje. Wěrno je, so bým wulfi
hrěschnik, ale pišane steji: Žesuš je pschischoł, hrěschnikow sbóžnih
cžinicž, tohodla budu sbóžnih. A nětke dži býwój pucž!“ Tafle
čerta sbich s jeho žamžutym mjecžom, a wón mjerſath woteńdže,
dokelž mje njebeš s tgm cžitbnihež moħl, so mje hrěschnika mjenos-
wasche.

J. K.

W u m j e ū k a ū
abo
H d ĸ e ź m a w ł o h u , t a m r o ſ c ĸ e .

Powiedanie o ludzie,
po niemieckim wobdzękanie wot dra. Pfuhla.

(5. pofracjowanie.)

To lěcžo a hřešče wjele lěcžom ſo tafle pſchecžni. Hdyž
Měrczina pſchiňdže, hdyž džělo na poli pſchestawa, moſtajesche
wona te džěcži domach poſta ſtarſchich, fiž móža ſo potom ſaſo
ſamí ſa nije ſtaracž. Ga to paſ ſo lěto wot lěta ſtarí kóždy
tydžení dwójzv ſchadžowadu.

Jako lětša sažo sapocžachu, wuprajichu swoje wježele, so dha tu Měrcžina sažo je, so ſu hižom dołho ſa tym žadali. Njeběch u pač tſjo abo ſchtyrjo, ale felkož jich do iſtwy džesche, khudži a bohacži. Ntome předowanja a nowe powjedańcžfa, njedawno wudate, běchju tu ſymu jich woſſcherovjenje a wježele, a nowinę ſo tež piſnje cžitachu. Woni fóždy po ſwojim ſamoženju ſkladowachu, ſo mohlo ſo nětfo abo f lětu něſchto wjazd knihow kupicž. Schtož bě pſchecžitane, to ſo ſwěru ſhowasche jako pſchinoſchf ſa pſchichodnu wježnu knihownju. So pač bychu mot praweho žórka prawdy a mudroſcze njewoteſchli, bu na jendym dnju fóždy ras njedželske ſcženje a na druhim epiftola pſchedecžitana, předy hacž něſchto hinasche ſapocžinachu.

To běchu krasne wjedzorh sa tych měrných ludži. Mjes nimi
njeběsche žana syma; syma bu jím nalečzo. Do starých řeckov
stupasche nowa mjesha sa smutskownych čłowjetow. Woni šo
ſelenjachu a ſczejachu w pobožnej modlitwje a we wutrobnej
dobrocíwoſći mjes ſobu; woni njezechu plodů w pomozh, ſmil-
noſći a ſiednanju.

Njeje pak žana wožada, hdžež býčtu roškori njebyše, njech
bu ſapschifryte, abo njech ſjawnje pſched wocžomaj leža. Někotra-
žkuši ſtara roškora bu ſacžitana, a ſ najmjeňſcha jedyn wopivz bu
ſtróſbý cžitaný. Wo wžy běſche ſchewz, fiž nímale žadyn wjecžor
domach njevoſta. Wón bě do ſchleńcžti a ſhartow tak ſawjaſný,
ſo, hdyz dha ſo po połnozý domoi pſchischnata, tež wo ſnje wo
žołdžach a ranzy rěcžesche, kaž jeho žona něhdý ſ wjele ſyllami
knjeſej duchownemu ſkoržesche. Žeho žona bě jemu tak dołho
dobre ſłowa dawała, hacž dha ſebi pſchedewſa, tež ſ Michałej
pohladacž hicž. Tudy ſo jemu ſhětro ſpodobasche; wón pocža
ſtajnje ſhodžicž a dohlada ſo, ſo je něſchtó lěpsche na ſwěcze
dyžli paſenž, ſharth a huſlowanje. Na tſecže lěto běſche ſo
ſwojeho njeſničomneho žiwojenja zyłe wostajiſ. Žona a džecži
běchu kaž w njebježach, ſo mějachu nětko muža a nana.

W późnym czasie tego miłostnego lata, jako bę żad w pinzach
hiżom żadny, jedyn dżen na gmerkach schewzowa f Marii pſchinidże
a jej schórzuch rjanich kruszwo w pſchinjeże f tymi ſłowami: „Sa

drje wěm, so jich wę tež hiščicje macže; ale wę dyrbicze je tola
wſacž, dokež ſtym je ſa waſ ſhowaſa jako džak ſa mojeho
muža." —

Hdyž bě kniha pſchecžitana, běchu fóždy ras někotſi, ſiž chžyčhu-
ju ſobu domoj wſacž a ſwojim ſwójbam pſchedcžitowacž. Naj-
starſchi wot nich ju najprjedy doſtawasche.

Ani syma, ani deshcž, ani bledo Michałowych hoscji wot wophtanſi njevodžeržowasche. Ga to paſ ſo tež Marja pſchezo ſaduſchnu cžopku ſtivu starasche. Woſoło džeſiaczich bu kónz cžinjeny, a potom naſchi towarzchojo — po roſpoſviedanjom teho, ſchtož běchu ſklyſheli — po wšy deſe ſtuſachu abo pluſſachu nimo Handrijowych woſnow, kotrež derje wjedžesche, ſ motkal džechu.

Lěto wot lěta starý Michał ſwojej wšy pſchezo wažniſhi
bywaſche. Džecžom běſche wón džed, starým dobrým wobhladniwym
pſchecžel, młodemu ludej tón muž, pſched fotrymž ſo strachowachu,
pſched fotrymž lóſh žorty womjelsných, pſched fotrymž ſo ſkafa-
nje a běhanje do měrného stupanja pſchewobrocžesche, pſched
fotrymž buchu čapfi (měz) ſežahowane. Anjes duchowny jeho
ſwojego „lubeho pomožniſa“ mjenowaſche.

Hdżež ſo Handrij ſ někim trjedhi, tam tež dyrbjeſche ſ wjetſcha
Michałowu fhwalbu ſkłyshecz. Runjež jeho nichtó wjaſy ſe
ſkłowami njeſchecžipasche, dha jeho toſa we wutrobje ſchecžipasche,
ſo wſchitzh teho taf lubowachu a czeſcžachu, fotrehož bě wón
ſ domu a fhleba wuhnał.

(Psychichodnje dale.)

Wschelake ſ bliska a ſ daloka.

* My tých, ktorí sú vot teho potrjeheni, na to sedziblínových
činim, so názvom jeno či, ktorýchž lubiť sú jecí, na prístihu svoju
vojenskú mšdu dostanu, ale tež či, ktorýchž lubiť sú bō ſhubili.
Ke temu je nusne, so je tón jath abo ſhubjený ſi podpjetarjom
swojich býk. Poľa mandželských dožahnie ſa dopofaſanje potrieb-
noſcze wobſwědczenje gmejnſkeho pſchedſtejicžerja, so žona vojenskú
ſwójbu ſodpjeru dostanje. Prístava ma bō pôzlačž na poſkla-
niſtvo (Kassenverwaltung) kompanije, poľa kotrejež je jath abo
ſhubjený ſtejač.

* W Tsingtau pschebywa pschezo hiszczę jako wot Japanskich sajaty, psches swoje dnjowe łopjeno wo woblehnjenju Tsingtauu snat� wodźer tamnego Barlinskeho němskeho misjonstwa. Psched frótkim wot njeho pózlaný list da nam do smyžlenja narańscheje Ussiskeje pohladacz. Wón piſche: „Lětny dzeń wobhadženja Tsingtauu ſo směrom miny. Někotre dny předy kmy rowy padnjenych ryczerjow pschili. Tež běſche někotry dny předy teho wot palasta gouverneura Banzia wołanie japońskich wychkow blyſtce. Za předowach mojim Chinesam wo evangeliu teho dnja: »Dajże khězorej, schtož je khězorowe, a Bohu, schtož je Bože.« Psches zły chinesiski lud dže to pschecze, ſo by Němska dobyla. Kaž kym blyſchał, je tež w Indiskej tak. Ženo cžemne powjescze pschihadžeju ſ połnozneje Indiskeje psches daloké nawiecžorne provinzy wo tym, ſo ſo tež w Indiskej pschecžiwo Jendželskej hiba. Ža ſebi myſlu, ſo měr hiszczę bliſko nijeje; ale wón pschiindże, a nowy čaš, tež ſa miſionſtwo, ſhadža, nowy ſwět ſo ſběha ſ frvě a roſpadankow, a my budžemy ſo jemu hiszczę džakowacz, ſo je naſcheho woblicza pomož a naſch Bóh. Hdych wschednje jendželske nowiny narańscheje Ussiskeje hněwne piſaja, ſo Chinesojo ſe ſwojim czucžom na boſku Němskeje ſteja wot najwyschſcheho hacž k najnižſchemu, leži w tym tež pschipósnacze němskeho miſionſtwo.“

Samolitvith redaftor: J. Góld. Ssoburedaftor: J. A. Kapler.

Czischczer a nařadník: M. Smoler.